

PRŮMĚRNÁ MÍRA INFLACE V ROCE 2021 BYLA 3,8 %

Indexy spotřebitelských cen – inflace – prosinec 2021

Spotřebitelské ceny vzrostly v prosinci proti listopadu o 0,4 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle potravin a nealkoholické nápoje. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v prosinci o 6,6 %, což bylo o 0,6 procentního bodu více než v listopadu. Průměrná míra inflace za celý rok 2021 byla 3,8 %.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně vzrostly spotřebitelské ceny v prosinci o 0,4 %. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje byly vyšší především ceny pekárenských výrobků a obilovin o 2,2 %, zeleniny o 4,6 % (z čehož ceny brambor vzrostly o 18,3 %), sýrů a tvarohů o 2,1 %, cukru o 10,1 % a polotučného trvanlivého mléka o 6,0 %. Klesly ceny drůbežího masa o 3,7 %, ovoce o 1,9 % a vajec o 5,4 %. V oddíle bydlení vzrostly ceny zemního plynu o 1,4 %, tepla a teplé vody o 1,1 % a tuhých paliv o 2,5 %. Vývoj cen v oddíle doprava byl ovlivněn růstem cen automobilů o 2,4 % a dopravních služeb o 2,2 %. Meziměsíční pokles cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák byl způsoben poklesem cen vína o 3,6 % a lihovin o 1,4 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,4 % a ceny služeb o 0,5 %.

Meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v prosinci o 6,6 %, což bylo o 0,6 procentního bodu více než v listopadu. **Zrychlení**¹⁾ meziročního cenového růstu nastalo zejména v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, kde vzrostly ceny pekárenských výrobků a obilovin o 6,6 % (v listopadu o 3,9 %), ceny výrobků ve skupině mléko, sýry, vejce o 5,9 % (v listopadu o 2,8 %), cukru o 17,5 % (v listopadu o 5,6 %) a ceny zeleniny přešly z listopadového poklesu o 1,6 % v růst o 13,5 % v prosinci, přičemž ceny brambor zrychlily svůj růst na 18,6 % (v listopadu 5,2 %). V oddíle doprava pokračoval růst cen automobilů, který v prosinci dosáhl 10,0 % (v listopadu 7,4 %).

Na meziroční **růst cenové hladiny** měly v prosinci nadále největší vliv ceny v oddíle doprava, kde byly vyšší ceny pohonných hmot a olejů o 29,2 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle bydlení. Zde kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu o 3,9 %, výrobků a služeb pro běžnou údržbu a opravy bytu o 10,3 %, vodného a stočného shodně o 5,5 % a tuhých paliv o 8,9 %. Ceny elektřiny klesly o 15,0 % a zemního plynu o 7,9 %, především v důsledku dočasného prominutí DPH na energie. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje byly meziročně vyšší ceny olejů a tuků o 24,7 %. V oddíle alkoholické nápoje, tabák se zvýšily ceny tabákových výrobků o 10,5 %. V oddíle odívání a obuv vzrostly ceny oděvů o 16,2 %.

Imputované nájemné (náklady vlastnického bydlení) vzrostlo o 14,7 % (v listopadu o 14,3 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů a cen nových bytů pro vlastní bydlení, v menší míře i růstu cen stavebních prací. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení imputovaného nájemného byl 105,7 %. (Více informací k indexu imputované nájemné: [Metodická poznámka.](#))

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 5,8 % a ceny služeb o 7,8 %.

Průměrná míra inflace

„Průměrná míra inflace za rok 2021 činila 3,8 %. Bylo to o 0,6 procentního bodu více než v roce 2020. Šlo o nejvyšší průměrnou roční míru inflace od roku 2008. Ceny zboží úhrnem v roce 2021 vzrostly o 3,5 % a ceny služeb o 4,4 %,“ uvádí Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

(Shrnutí vývoje indexu spotřebitelských cen v roce 2021 je součástí souběžně vydávané analýzy za 4. čtvrtletí.)

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)²⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v prosinci HICP v Česku **meziměsíčně** o 0,3 % a **meziročně** o 5,4 %. **Podle bleskových odhadů** Eurostatu byla **meziroční** změna HICP v prosinci 2021 za Eurozónu 5,0 % (v listopadu 4,9 %), na Slovensku 5,1 % a v Německu 5,7 %. Podle předběžných údajů Eurostatu byla **meziroční** změna HICP **27 členských zemí EU v listopadu** 5,2 %, což bylo o 0,8 procentního bodu více než v říjnu. Nejvíce ceny v listopadu meziročně vzrostly v Litvě (o 9,3 %) a nejméně na Maltě (o 2,4 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: [HICP](#).)

Celková úroveň spotřebitelských cen **domácností důchodců** v prosinci ve srovnání s předcházejícím měsícem vzrostla o 0,3 %. Největší vliv na tento vývoj mělo zvýšení cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje o 0,7 %. V tomto oddíle byly vyšší zejména ceny zeleniny (včetně brambor), pekárenských výrobků a obilovin, cukru, sýrů a tvarohů. V oddíle doprava došlo ke zvýšení cen automobilů a dopravních služeb. Růst cen v oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti o 0,7 % byl způsoben vyššími cenami zboží a služeb pro běžnou údržbu domácnosti. Opačný vliv na změnu cenové hladiny měl pokles cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák o 0,6 %. V tomto oddíle byly nižší především ceny vína a lihovin.

V hlavním městě Praze spotřebitelské ceny úhrnem ve srovnání s minulým měsícem vzrostly o 0,6 % (v Česku o 0,4 %). V oddíle odívání a obuv byly ceny vyšší o 2,4 % (v Česku o 1,0 %). V tomto oddíle došlo k růstu cen oděvů i obuvi. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje se ceny zvýšily o 0,7 % (v Česku také o 0,7 %) zejména vlivem vyšších cen zeleniny (včetně brambor), pekárenských výrobků a obilovin, sýrů a tvarohů, cukru. Růst cen v oddíle doprava o 0,8 % (v Česku o 0,7 %) byl způsoben především vyššími cenami automobilů a dopravních služeb. Na druhé straně došlo v Praze k poklesu spotřebitelských cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák o 0,8 % (v Česku pokles o 0,7 %). V tomto oddíle se snížily ceny vína a lihovin.

* * *

Od ledna 2022 budou indexy spotřebitelských cen počítány na aktualizovaných vahách, které budou vycházet z průměru výdajů domácností v letech 2019 - 2021. Nově vypočítávané indexy budou na všech úrovních spotřebního koše řetězeny k časové řadě indexů o základu průměr roku 2015 = 100. Tím bude zajištěno pokračování této časové řady, ze které budou počítány indexy k dalším základům (předchozí měsíc = 100, stejné období předchozího roku = 100 a index klouzavých průměrů za posledních 12 měsíců k průměru 12 předcházejících měsíců).

²⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.